■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

سه‌شنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۸ | ۱۷ محرم ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۴۸۰ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Tuesday - 2019 September 17

حدیث روز: وسائل الشیعه

حضرت محمد(ص): هنگامی که به کودکان قولی می‌دهید به آن عمل کنید، زیرا آنان می‌پندارند شما روزی شان را می‌دهید.

پلک احساس: حسین منزوی

مده بیمم زموج آری که خود ترجیع توفان است
که در پروازهای مرغ دریا زاد، می‌آید

امروز در تاریخ:

- آغاز دوره چهارم مشروطه، عصر سلطه آمریکا بر ایران (۱۳۲۰ ش)
- تشکیل نیروهای سه‌گانه در سپاه پاسداران به فرمان امام خمینی(ره) (۱۳۶۴ ش)
- درگذشت احمد بیگدلی، رمان‌نویس نامدار (۱۳۹۳ش)
- وقوع فاجعه سپتامبر سیاه و کشتار فلسطینی‌ها توسط شاه حسین اردنی (۱۹۷۰م)
- قتل‌عام فلسطینیان در اردوگاه‌های صبرا و شتیلا توسط رژیم صهیونیستی (۱۹۸۲م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۲/۵۹ — غروب آفتاب: ۱۹/۰۹
اذان مغرب: ۱۹/۲۷ — نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۷
اذان صبح (فردا): ۵/۲۴ — طلوع خورشید (فردا): ۶/۴۹

پیش‌بینی آب و هوا چهارشنبه

تهران	اردبیل	بجنورد	رشت	زاهدان	سمنان	شهرکرد	کرمان
۳۶ / ۲۴	۲۳ / ۹	۳۲ / ۱۷	۲۸ / ۱۹	۳۸ / ۱۷	۳۷ / ۲۵	۳۴ / ۸	۳۳ / ۱۳

حکمت ۱۱۶: نهج‌البلاغه

خداوند هیچ‌کس را به چیزی همانند مهلت دادن به او، آزمایش نکرده است.

خودنویس

دختری به نام عذاب

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

شوهرش ۵۰ کیلومتر آن طرف‌تر از روستا در شهری کوچك جایی کارگری می‌کرده. زن بوده و چهار بچه قد و نیم قد و یك جنین چهار ماهه توی شکمش. زن می‌گفت خواب بودیم که در خانه را محکم زدند. حالا خانه که می‌گویم فکرت نرود سمت یك خانه ویلایی و حیاط دار و زیبا. منظورم دوتا اتاق است بر یال تپه‌ای. می‌گفت در را زدند و دخترم چراغ را روشن کرد و فهمیدند توی خانه کسی هست در را محکم‌تر کوبیدند. می‌گفت: گفتم مرد به خانه نداریم کارتان چیست؟ گفتند مردت را کار داریم صدایش کن بیاید. گفتم نیست. گفتند: در را واکن خودمان ببینیم.

گفتم: چه ضمانت که کار ندارید؟ گفت در امان خلیفه‌اید. گفت در گشودم آمدند خانه را شخم زدند و وقتی فهمیدند مردی نیست. گفتند: حاضر شو برویم، گفتم: نمی‌آیم. بچه‌هایم! گفتند: بچه‌هایت را بیاور.

گفت: بی‌کفش و کلاه با چهار بچه راه افتادیم. یك هفته پای برهنه راهمان بردند تا رسیدیم به یك جایی شبیه قلعه. توی یك غار اسکانمان دادند، می‌گفت: دخترم زار می‌زد تشنه‌ام و مرد نقابدار بطری آب معدنی خنك را می‌ریخت روی زمین و می‌خندید. می‌گفت: دخترم از تشنگی مرد و من از حال رفتم. می‌گفت نیمه‌های شب درد زنانه‌ای غالب شد و دوساعت بعد جنینی خون آلود و بی جان توی دامنم بود

می‌گفت: عربده‌هایم را که شنیدند، آمدند و جنین را دیدند و خواستند بگیرند، بوسیدمش. می‌گفت: جنینم دختر بود. گرفتند و پرتش کردند از قلعه توی دره. می‌گفت: اسم دخترم را توی کله‌ام گذاشتم عذاب، از بس عذاب کشید و کشیدم... ۸۰ روز زندانی‌شان بودم و بعد از ۸۰ روز توانستم فرار کنم. حالا برگشته‌ام سر زندگی‌ام ولی چه زندگی؟

همه اینها قصه یك مستند بود که جوان مستندسازی که توی کافی‌شاپ فرودگاه دمشق باهاش همکلام شدم می‌گفت.

اشتباه بزرگ یونیسف

کارکنان یونیسف به علت سهل‌انگاری اطلاعات شخصی ۸۰۰۰ نفر را برای بیست هزار نشانی ایمیل ارسال کردند.

به گزارش مهر، کارکنان سازمان یونیسف وابسته به سازمان ملل متحد که وظیفه کمك به میلیون‌ها کودك آواره و دچار سوءتغذیه را در جهان به‌عهده دارند، اشتباهی عجیب مرتکب شده و در تابستان امسال اطلاعات شخصی ۸۰۰۰ نفر را برای ۲۰ هزار نشانی ایمیل ارسال کردند. در ایمیل‌های یادشده اسامی، نشانی‌های ایمیل، جنسیت و اطلاعات شغلی افراد عضو در یکی از پرتال‌های یونیسف درج شده بود که با این سازمان قرارداد کاری منعقد کرده بودند. تعداد دقیق افرادی که داده‌های خصوصی آنها به این شیوه افشا شده ۸۲۵۳ نفر اعلام شده است. یونیسف با اذعان به این مساله خطای انسانی را عامل افشای این اطلاعات اعلام کرده است. این سازمان بدون ارائه جزئیات بیشتر بابت این اشتباه عذرخواهی کرده و وعده داده که دیگر چنین خطاهایی در یونیسف روی ندهد.

براساس برآوردهای نشریه سی پی او خسارت مالی ناشی از جرائم مختلف سایبری تا سال ۲۰۲۱ به رقم بی‌سابقه شش تریلیون دلار خواهد رسید.

گفت‌وگو با رضا غلامزاده، مسؤول جمعیت امام حسن (ع) درباره کمک به دانش‌آموزان کم‌بضاعت

حواس‌مان به عزت نفس بچه‌ها باشد

کافه میرداماد

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

فیلم «بچه‌های آسمان» ساخته مجید مجیدی را یادتان هست؟ همان فیلمی که یک خواهر و برادر لنگ‌یک جفت کفش بودند و باید نوبتی کتونی‌های کهنه را می‌پوشیدند و به مدرسه می‌رفتند. اگر این فیلم را که ۲۳ سال قبل ساخته شده یادتان هست باید بگویم هنوز هم در بر همان پاشنه می‌چرخد و خیلی از بچه‌هایی که در مناطق فقیر و حاشیه شهرها زندگی می‌کنند، لنگ ابتدایی‌ترین لوازمی هستند که برای زندگی و رفتن به مدرسه لازم است؛ یک جفت کفش، لباس فرم ساده، لوازم تحریر که بتوانند حداقل مشق‌هایشان را در آن بنویسند و کتاب و.... اگر در فیلم بچه‌های آسمان در آخر فیلم پدر مانند یک منجی از راه رسید و درست در شرایطی که بچه‌ها از داشتن کفش ناامید شده بودند با خود یک جفت کفش دخترانه آورد، پدرها و مادرهای زیادی هستند که امسال نمی‌توانند آن منجی همیشگی باشند. اوضاع اقتصادی به سامان نیست و فقرا بیشتر تیغ این نابسامانی را روی رگ زندگی خود احساس می‌کنند. بچه‌های زیادی دور مدرسه را خط گرفته‌اند و باید کار کنند تا بتوانند حداقل مخارج خود را تامین کنند. اما گاهی خبری می‌شنوی که سایه این همه ناامیدی را کم‌رنگ می‌کند، اگر پدر و مادرهای ساکن حاشیه‌های شهرها دیگر نمی‌توانند به هر زحمتی که شده فرشته زندگی بچه‌های خود باشند، هستند آدم‌هایی که دست به کار می‌شوند و به آنها کمک می‌کنند تا باز هم ناجی خانواده و فرزندان مدرسه‌ای خود باشند.

تمرکز ما روی بچه‌هایی است که در حاشیه شهرها و در مناطقی زندگی می‌کنند که فقر و دسترسی به امکانات اولیه زندگی در آنها کاملا مشهود است

اهمیت دادن به حاشیه‌نشین‌ها

یکی از این منجی‌ها که چهار سالی است قدم به راه خیر گذاشته «جمعیت دانشجویی امام حسن (ع)» است. این جمعیت که حدود ۲۵۰۰ نفر هستند را بیشتر دانشجویانی تشکیل می‌دهند که دغدغه اصلی‌شان رسیدگی به امورات بچه‌هایی است که در حاشیه شهرها زندگی می‌کنند و بیشتر از هر گروهی مستعد آسیب‌پذیری و در نتیجه ورود به میدان بزه‌کاری را دارند. جمعیت دانشجویی امام حسن (ع) که از سیرت و سبک زندگی امام دوم شیعیان الگو گرفته است، ابتدا با دور هم جمع شدن دانشجویانی شکل گرفت که تجربه همکاری با گروه‌های جهادی را داشتند و بعد به مرور تعدادشان بیشتر شد و تشکیل یک جمعیت را دادند و حالا دانشجویان زیادی را سراسر کشور عضو این گروه هستند و در شاخه‌های مختلف از جمله سلامت و آموزش فعالیت می‌کنند.

رضا غلامزاده، مسؤول جمعیت امام حسن (ع) درباره فعالیت‌های این گروه در آستانه سال تحصیلی جدید می‌گوید: ما ۱۵۰ تیم هستیم که در شهرهای مختلف فعالیت می‌کنیم. تمرکز ما روی بچه‌هایی است که در حاشیه شهرها و در مناطقی زندگی می‌کنند که فقر و دسترسی به امکانات اولیه زندگی در آنها کاملا مشهود است. هر تیم، سرپرستی دارد که کاملا با اهداف جمعیت آشناست و می‌داند که چگونه باید مهارت‌های فردی بچه‌ها را افزایش دهد. مثلا با روش‌های مختلف به آنها آموزش دهند که چگونه خشم خود را کنترل کرده و قدرت نه گفتن را یاد بگیرند. بسته‌های آموزشی آماده کرده‌ایم که در اختیار اعضای جمعیت قرار می‌گیرد تا آنها بدانند چگونه با بچه‌های این مناطق ارتباط برقرار کرده و به آنها آموزش بدهند.

عزت نفس کودکان اولویت است

غلامزاده می‌گوید: امسال به کمک یکی از شرکت‌های زیر مجموعه همراه اول برای دانش‌آموزان حاشیه‌نشین حدود ده هزار بسته لوازم تحریر آماده کرده‌ایم که با عنوان بسته مهر و ماه توزیع آنها آغاز شده است. این بسته‌ها مستقیم به کودکان داده نمی‌شود. آنها را یا در اختیار مدارس می‌گذاریم که با عنوان جایزه یا هدیه به دانش‌آموزان بی‌بضاعت بدهند یا خودمان با کمک معتمدین محله از پدر و مادرها دعوت می‌کنیم و بسته‌ها را به والدین می‌دهیم تا خودشان آنها را به فرزندانشان بدهند. همه تلاش ما این است که بچه‌های بی‌بضاعت، عزت نفس بالایی داشته باشند تا در آینده گرفتار بزه‌کاری نشوند. اگر خودمان بسته‌ها را به کودکان بدهیم هم عزت نفس آنها را مخدوش کرده‌ایم و هم به آنها یاد داده‌ایم که بدون تلاش و زحمت می‌توانند آنچه لازم دارند را به دست بیاورند که این کاملا در نقطه مقابل اهداف اصلی ما قرار دارد. ما تلاش می‌کنیم از طریق مبانی قرآنی و مذهبی به بچه‌ها سختکوشی و تلاش برای داشتن یک زندگی موفق را آموزش بدهیم.

غلامزاده درباره مناطق سیل زده و این که کودکان این مناطق به‌خصوص بچه‌های خوزستان به کمک‌های بیشتری نیاز دارند تا امسال هم بتوانند مثل دیگر دانش‌آموزان به مدرسه بروند، می‌گوید: برای بچه‌های این مناطق بسته‌های ویژه‌تری در نظر گرفته‌ایم، سیل همه زندگی آنها را با خود برده است و مسلما به کمک ویژه‌تری نیاز دارند.

پیغامبران سلامتی

مسؤول جمعیت دانشجویی امام حسن (ع) درباره منابع مالی این جمعیت می‌گوید: خیرین و کسانی که تمایل دارند به بچه‌های حاشیه‌نشین کمک کنند، می‌توانند به سایت ما به آدرس J-imamhasan.com مراجعه کرده و با راه‌های کمک به جمعیت امام حسن (ع) آشنا شوند. حتی یک هزار تومان هم می‌تواند برای ما امیدوارکننده باشد. برخی از خیرین هم به ما کمک می‌کنند و در برخی مناطق، نهادها و ادارات مرتبط مثل کمیته امداد هم با ما مشارکت می‌کند. تیم‌های سلامت جمعیت امام حسن (ع) یکی از فعال‌ترین تیم‌هاست. دانشجویان رشته‌های پزشکی، پرستاری، دندان‌پزشکی و... به صورت داوطلبانه به مناطق تحت پوشش می‌روند و به درمان و شناسایی بیماری‌ها می‌پردازند. برخی از استادان دانشگاه‌ها نیز با ما همکاری می‌کنند، استادانی که پزشک و متخصص هستند. سال گذشته حدود ۵۰ هزار پزشک و پرستار و... به سراسر ایران رفتند و اتفاقات خوبی را رقم زدند. امام حسن (ع) اسوه و اسطوره بخشش و کرم هستند. جمعیت دانشجویی امام حسن (ع) همه تلاش خود را می‌کند تا رهروی خوبی برای امام دوم شیعیان باشد. تحصیل حق همه بچه‌هاست و این جمعیت از همه امکانات خود استفاده می‌کند تا این حق را برای بچه‌های مناطق محروم دست‌یافتنی کند.

مقطع حساس‌کنونی

داستان حزن‌انگیز کوسه و اختاپوس

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

کوسه‌ای به اختاپوسی رسید. پس از سلام و احوالپرسی و چه حال چه خبر به او گفت: ای اختاپوس، من کوسه‌ای تنها هستم و هیچ دوستی ندارم. اختاپوس گفت: من نیز اختاپوسی تنها هستم و هیچ دوستی ندارم. کوسه گفت: بیا تا با هم دوست شویم و یکدیگر را از تنهایی بیرون بیاوریم. اختاپوس گفت: با کمال میل حاضرم. کوسه گفت: فقط یك شرط دارد. اختاپوس گفت: چه شرطی؟ کوسه گفت: من خیلی گرسنه‌ام. کشتی‌های ماهیگیری چینی دریا را جاروب کرده‌اند و هیچ چیز برای خوردن ما نگذاشته‌اند. از آنجا که شخص گرسنه دین و ایمان ندارد و دوستی نیز سرش نمی‌شود، یکی از بازوهایت را به من بده تا بخورم، و وقتی سیر شدم با هم دوستی کنیم. اختاپوس نگاهی به بازوهایش کرد و دید واقعا خیلی بازو دارد. با خود گفت حالا یکی کمتر اتفاقی نمی‌افتد. پس رو به کوسه کرد و گفت: بفرما بخور. کوسه یکی از بازوهای اختاپوس را خورد و سیر شد و آنگاه به دوستی با یکدیگر پرداختند. فردای آن روز کوسه بار دیگر به اختاپوس گفت: دوست من، من باز گرسنه شده‌ام و این ممکن است دوستی‌مان را تحت‌الشعاع خود قرار دهد. امکان دارد یکی دیگر از بازوهای خود را نیز به من بدهی؟ اختاپوس بار دیگر به بازوهای خود نگاه کرد و دید هنوز زیادند. پس بار دیگر گفت: بفرما و کوسه یکی دیگر از بازوهای اختاپوس را خورد. به این ترتیب کوسه هر روز یك بازوی اختاپوس را می‌خورد و سیر می‌شد و دوستی آنها ادامه پیدا می‌کرد. تا آن‌که در روز نهم، کوسه به اختاپوس که دیگر هیچ بازویی نداشت گفت: دوست من، من گرسنه‌ام. اختاپوس گفت: منم و همین یك کله. می‌خوری؟ کوسه گفت: اگر بخورم تمام می‌شوی و من دوباره تنها می‌شوم. اختاپوس گفت: کریمان جان فدای دوست کردند. بخور سیر شی رفیق. کوسه بخش باقی‌مانده اختاپوس را هم خورد و سیر شد، اما طولی نکشید که عمیقا احساس تنهایی کرد. با خود گفت تنهایی خیلی عذاب‌آور است. باید دوستی پیدا کنم. پس تصمیم گرفت برود و یك دوست دیگر پیدا کند. در این لحظه یك کشتی ماهیگیری چینی که از بقیه بزرگ‌تر بود کوسه را به همراه سایر جانداران به درون مخزن خود هورت کشید. کوسه، در آخرین لحظات حضورش در دریا نگاهی به گستره وسیع آب انداخت و جمله‌ای گفت که در صدای مهیب موتور کشتی شنیده نشد، اما اگر شنیده می‌شد قطعا پایان‌بندی خوب و مناسبی برای قصه کوسه و اختاپوس رقم می‌خورد.

جوان نگه داشتن مغز با بدمینتون

نتایج یك بررسی جدید نشان می‌دهد ورزش‌هایی مانند بدمینتون به عملکرد مغز جوانان کمك زیادی می‌کند و آنها را از ابتلا به بیماری‌هایی مانند زوال عقل در پیری در امان نگه می‌دارد. به گزارش فارس، محققان ژاپنی بدمینتون را با دویدن مقایسه کرده و دریافتند، بدمینتون عملکرد مغز را در تست‌های شناختی بهبود می‌بخشد و این همان چیزی است که دویدن برای سلامتی مغز به ارمغان نمی‌آورد. دانشمندان تأکید می‌کنند، بازیکن در ورزش بدمینتون به تفکر، هماهنگی و سرعت عمل نیاز دارد و منجر به فعالیت بیشتر مغز می‌شود.

شکار در ۱۰ ثانیه

یك عکاس حیات‌وحش لحظاتی از تعقیب و گریز یوزپلنگ با یك ایمپالا را در حیات‌وحش کنیا عکاسی کرده است. به گزارش فرارو، دیپاك شانکار ۵۱ ساله اهل هند این عکس‌های خیره‌کننده را در پارك ملی و ذخیره‌گاه ماسایی مارا در جنوب غربی کنیا و در امتداد مرز تانزانیا گرفته است. وی گفت: یوزپلنگ سه توله دارد و تمام روز را برای شکار تلاش کرده اما موفق نشده بود. شکارچی در میان بوته‌ای مخفی شده بود. تمام سکانس خیلی سریع اتفاق افتاد و یوزپلنگ ناگهان به ایمپالا حمله ور شد. تعقیب و گریز یوزپلنگ و ایمپالا ده ثانیه طول کشید و در نهایت شکارچی به خواسته خود رسید.

خیال واقعی

علی رئوف

مثلا رفته بودم موزه که دلم باز شود. اما قبول کن آدم دلش می‌گیرد. توقع نداشتم جوابم را ندهند. آنها حتی به من نگاه نمی‌کردند. این طرف و آن طرف شدم دیدم مردمك‌شان نمی‌چرخد. یعنی آن موقع که با فاصله نیم متری به شیشه محدب تلویزیون خیره می‌شدم هم به من نگاه نمی‌کردند؟ من تمام کودکی‌ام را با این شخصیت‌های زنده، زندگی کرده‌ام. نگاه‌شان کرده‌ام و نگاهم کرده‌اند. با هم حرف زده‌ایم. حالا بعد از ۲۰ سال من را کشانده‌اند به موزه سینما که باورم بشود دنیای کودکی‌ام عروسکی خیالی بود. آدم که بزرگ می‌شود و دنیای واقعی را می‌بیند، می‌فهمد همه زیبایی‌های دنیای کودکی خیالی بوده است.

برش سرد

عکس: میزان

ساخت ساعتی برای اندازه‌گیری سرعت زمین

یك شرکت سوئیسی از تولید تازه‌ترین ساعت فضایی خود خبر داده که در ظاهر مشابه ساعت‌های عادی است ولی در کنار نمایش زمان برای اندازه‌گیری سرعت گردش زمین هم قابل استفاده است. به گزارش مهر، ساعت فضایی UR۱۰۰ تمامی امکانات ساعت‌های فضایی دو نسل قبلی به نام‌های UR۱۰۱ و UR۱۰۲ است که طی دو دهه گذشته توسط خود این شرکت ساخته شده‌اند. این ساعت می‌تواند سرعت گردش زمین به دور خود و نیز به دور مدار خورشید را در منظومه شمسی به‌طور لحظه به لحظه اندازه بگیرد. ساعت یادشده دارای سه بخش مجزا برای نمایش اطلاعات مربوط به ساعت و سرعت گردش زمین به دور خود و خورشید است که از طریق سه قالب مثلثی شکل از یکدیگر جدا شده‌اند. با توجه به کارکرد خاص این ساعت تنها قرار است ۲۵ واحد از آن تولید شود و قیمت هر یك از آنها ۴۸۴۷۵ دلار خواهد بود.